

den allermindste Bevægelse i denne Henseende hos Kvindeskønnet i det Store eller i det Hele. Jeg har hverken mærket det i mit eget Hus eller andre Steder, og jeg seer dog endeel. Jeg gjør blot dette gjældende, forsaavidt man opstiller den Sætning, at vi, naar vi blive staaende paa Lovudkastets Standpunkt, ligesom borte en til os kommen Begjæring og Bøn; noget Saadant foreligger slet ikke. — Naar jeg nu skal sige et Par Ord om Sagen selv, som jeg ikke troer, vi bringe videre ved vor Discussion idag, hvorfor jeg troer, at vi meget snart kunne gaae til Afstemning, saa vil jeg tillade mig at gjøre den sidst talende Landsthingsmand opmærksom paa, at det Standpunkt, hvorfra man begynder, naar man her taler om Kvindens, om Individets Ret, forlader man jo senere ganske. Vædringsforslaget gaaer jo ikke ud paa at give alle Kvinder, men Kvinder med særlig Huusstand en Ret, og naar den ærede Landsthingsmand siger, at vi dog skulde være komne saa vidt, at vi adskilte Kvinden fra og ikke satte hende i Klasse med Tjenestehyende og Børn, hvorledes stiller saa Vædringsforslaget sig for denne Betragtning? Ja, Kvinder med egen Huusstand skulle vi fra Tjenestehyende og Børn, men vi sige just: Tjenestehyende skal i denne religiøse Sag ikke have Stemme med, og Kvinden i Almindelighed heller ikke. Men lad os see, hvorledes Forholdet nu er. I dette Døielik er det almindelige Forhold dette, at der er endeel Mennesker, der maae søge deres Rettigheder, — navnlig naar der er Spørgsmaal om almindelig Indflydelse, iffe om den materielle Ret, som Individet har at gjøre gjældende — maae søge deres Duffer gjorte gjældende gennem Andre, og til denne Klasse af Mennesker hører Kvindeskønnet i det Hele. Naar man nu spørger mig: Er der da just paa dette Omraade en særlig Trang til at gjøre deres Ret gjældende igjennem dem selv, fordi de iffe her som i andre, endog dermed beslægtede Forhold kunne vente, at væsentlig det samme Resultat vil komme frem i den almindelige fælles Interesse, naar Mændene handle paa deres Vegne, saa vil jeg sige: Nei, der er slet Intet, der paa dette Omraade mere lader befrygte, at Kvindens

Ret skulde blive tilfidesat, end i andre; thi er det i det Hele sandsynligt, at i et Sogn en væsentlig anden religiøs Retning skulde gjøre sig gjældende hos Kvindeskønnet end den, der findes hos Mandeskønnet? Er det iffe sandsynligt, at Retningen vil være den samme? Og selv om vi tænke os, at det religiøse Liv er stærkere tilstede hos Kvinden, vil det saa ikke komme til sin Virksomhed just gennem de af Kvinden bestemte Mænd? Jeg troer ikke, at der er nogen stor Trang tilstede hos Kvinden i denne Henseende. Og naar jeg har hentydet til, at dette Forhold stod i Forbindelse med andre, vil jeg endnu blot gjøre opmærksom paa et Forhold, hvor det kunde være Kvinden ligesaa vigtigt at virke med, forsaavidt man ikke troer, at Mændenes Raadslagninger ville føre til det samme Resultat for Kvinden, som naar hun selv er tilstede. Dette er jo nemlig Tilfældet med Skolevæsenet. Har Kvinden iffe en ligesaa stærk Interesse i, hvem hendes Børn blive underviste af i Skolen? Men nu besætter Regjeringen iffe Skolelærerembederne, men der er givet Communerne en Indflydelse derpaa, og denne Indflydelse er givet Mændene, medens Kvinderne iffe kunne virke Noget dertil. Det forekommer mig, at her er en fuldstændig Analogi. — Forøvrigt skal jeg med disse faa Bemærkninger gjerne indlade Sagen til Doms, helst til snarlig Afstemning, og jeg skal betragte Udfaldet, hvorledes det end bliver, med den samme Ro, med hvilken jeg forud sagde, at jeg vilde føre den hele Discussion.

Carlson: Den ærede Tale, som nu sidst havde Ordet, anførte blandt Andet som Grund imod at stemme for Vædringsforslaget til § 3, at der iffe havde viist sig stærk Bevægelse fra Kvindernes Side for at faae denne Ret. (Modsigelse fra Madvig). Jeg opfattede det saaledes, at det ærede Medlem iffe tvivlede om — saaledes lod det for mine Dren —, at enkelte Kvinder ønskede Valgret, men man havde iffe erfaret Noget om, at det var et almindeligt Duffe. Det var min Opfattelse af hans Udtalelse. Jeg vil i den Anledning bemærke, at hvis man skal vente, til man faaer en Mængde Petitioner fra Kvinderne om